

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității este o autoritate publică independentă instituită prin Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012.

Misiunea: prevenirea și protecția împotriva discriminării, asigurarea egalității, promovarea oportunităților egale și a diversității.

Viziunea: promovarea și susținerea creării unei societăți incluzive, unde oamenii se bucură de oportunități egale și își realizează drepturile și libertățile indiferent de sex, rasă, culoare, origine etnică, limbă, naționalitate, dizabilitate, orientare sexuală, vârstă, religie sau convingeri, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

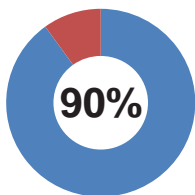
Atribuțiile:

- examinarea corespunderii legislației în vigoare și a proiectelor de acte normative la standardele privind nediscriminarea;
- monitorizarea modului de implementare a legislației din perspectiva egalității și nediscriminării;
- examinarea plângerilor și repunerea în drepturi a victimelor discriminării;
- informarea și sensibilizarea societății în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare.

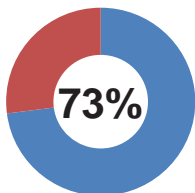
În anul 2018, odată cu expirarea mandatului membrilor Consiliului, a fost organizat concursul public, ca urmare a căruia Parlamentul a numit în calitate de membri:

- Ian Feldman – prin vot unanim a fost ales în calitate de președinte
- Svetlana Doltu
- Andrei Brighidin
- Victorina Luca
- Evghenii Alexandrovici Goloșceapov.

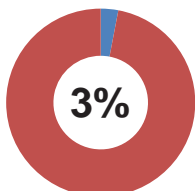
PERCEPȚII PRIVIND FENOMENUL DISCRIMINĂRII*

dintre respondenți au considerat că în Republica Moldova există discriminare

dintre respondenți s-au simțit discriminați în ultimele 12 luni

dintre respondenți au considerat această problemă ca fiind una importantă

CELE MAI DISCRIMINATE GRUPURI DE POPULAȚIE

persoane în etate – 43 % din respondenți

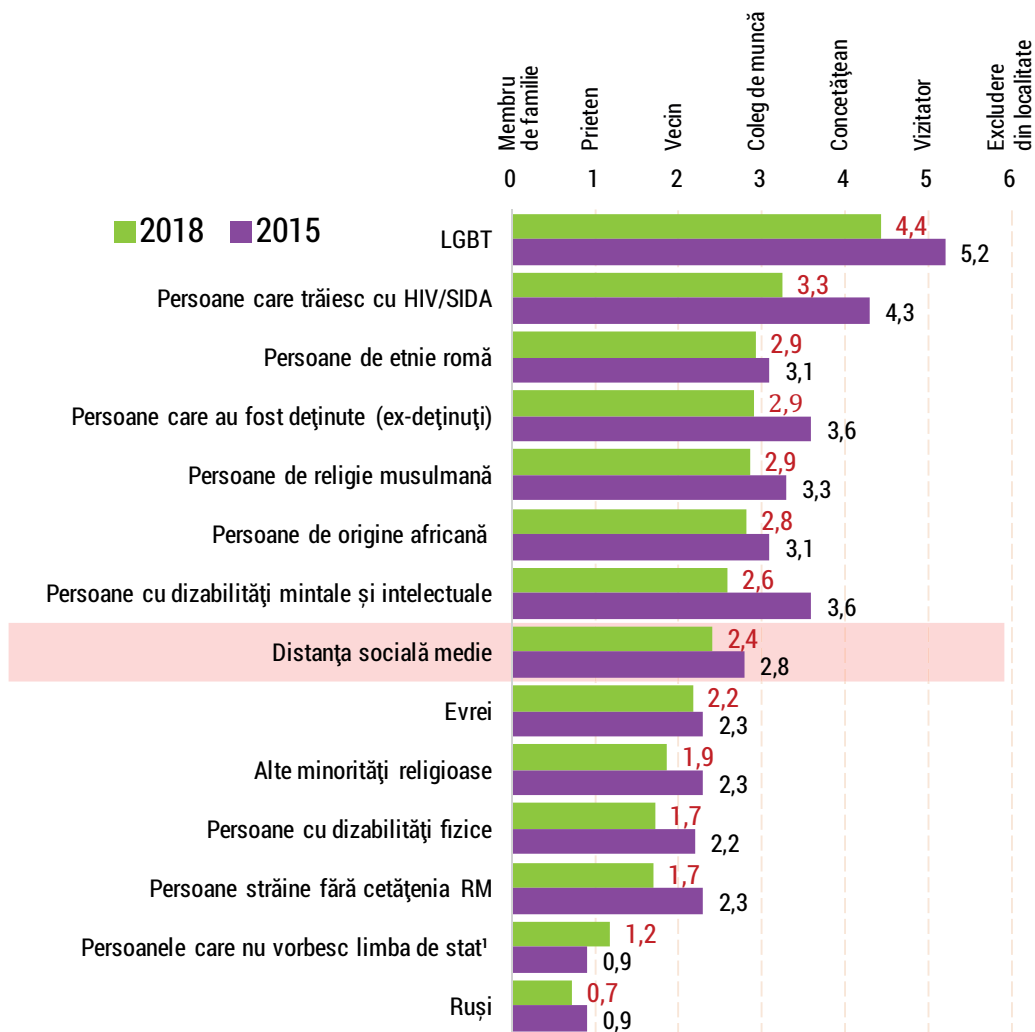
persoane cu dizabilități – 41% din respondenți

persoane sărace – 33% din respondenți

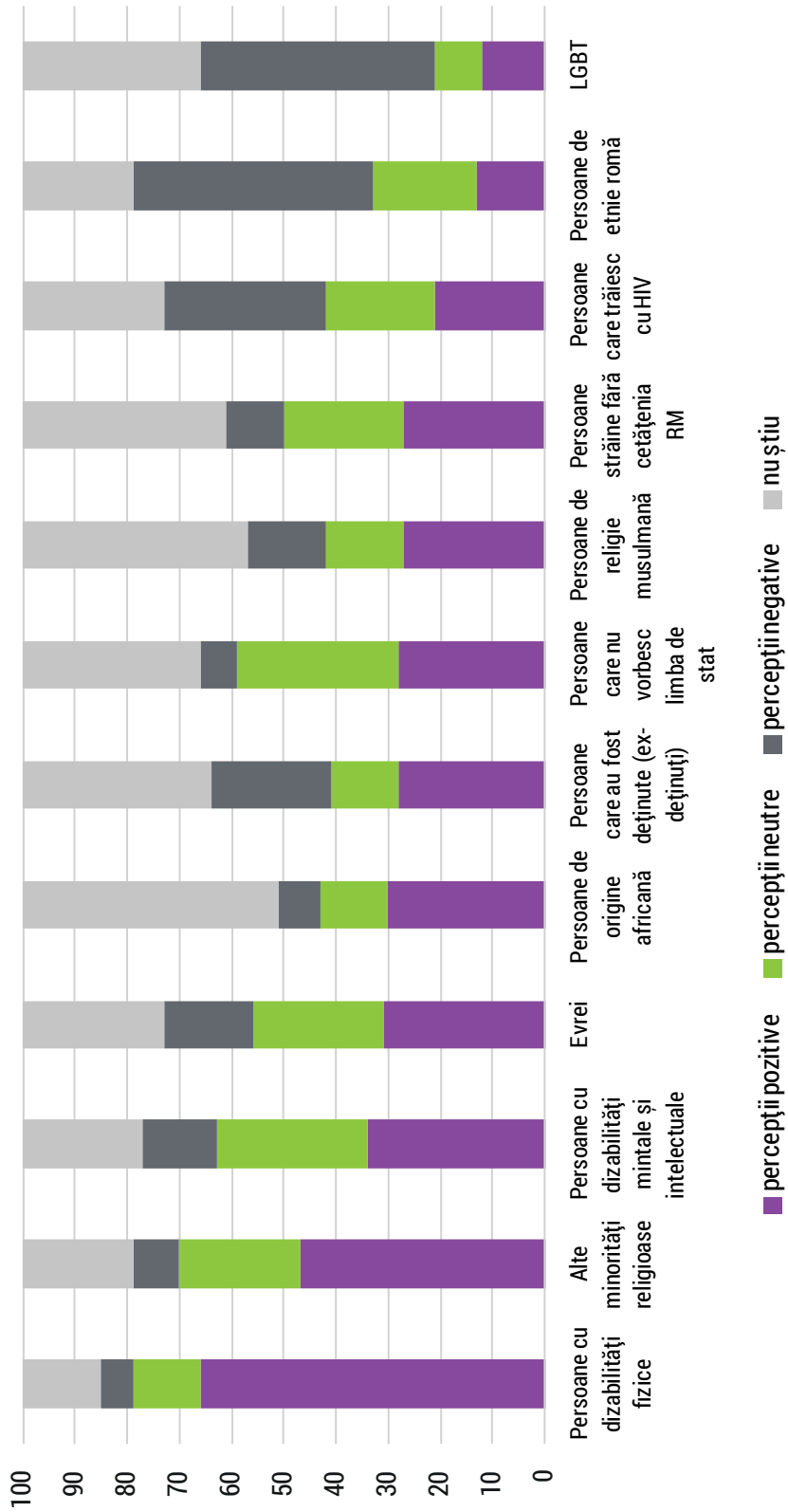
*Date constatate în cadrul Studiului „Evaluarea atitudinilor populației generale față de persoanele în etate”.

PERCEPȚII ȘI ATITUDINI FAȚĂ DE EGALITATE*

¹ În studiul din anul 2015, "persoanele care nu vorbesc limba de stat" au fost indicate în chestionar ca "persoane vorbitoare de limba rusă", respectiv, nu putem considera datele pentru persoanele care nu vorbesc limba de stat comparabile cu cele din 2015.

*Date constatate în cadrul „Studiului privind percepțiile și atitudinile față de egalitate în Republica Moldova”.

ACTIVITATEA CONSILIULUI REPREZENTATĂ ÎN CIFRE

61%

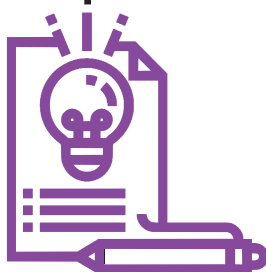

247

plângeri parvenite

1

autosesizări

54

consultații

213

decizii

43%

30

avize consultative

896

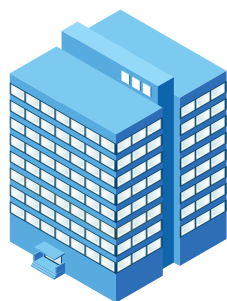
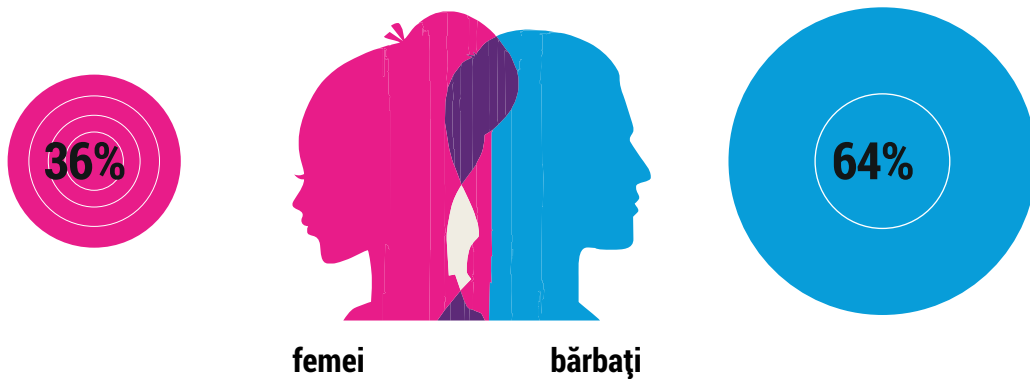
persoane instruite

3

parteneriate stabilite

REPARTIZAREA PLÂNGERILOR

82%

18%

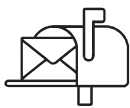
151 – în limba română

96 – în limba rusă

1 – în limba engleză

personal la sediu
124

prin poștă
52

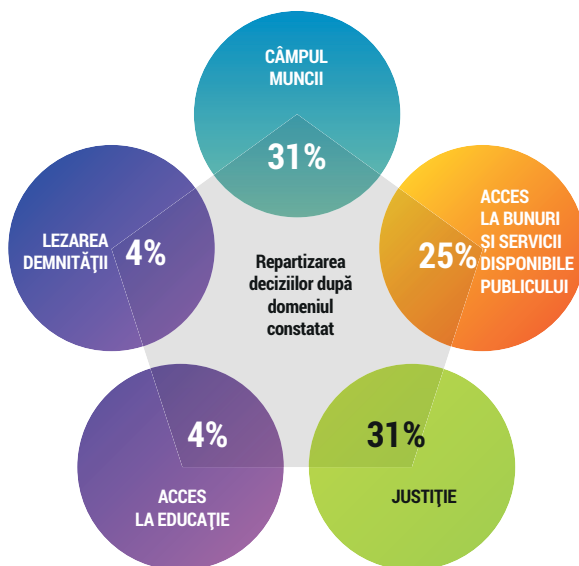
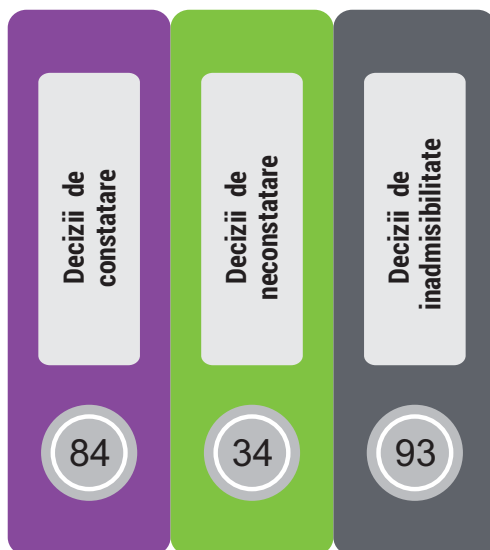

online
48

e-mail
24

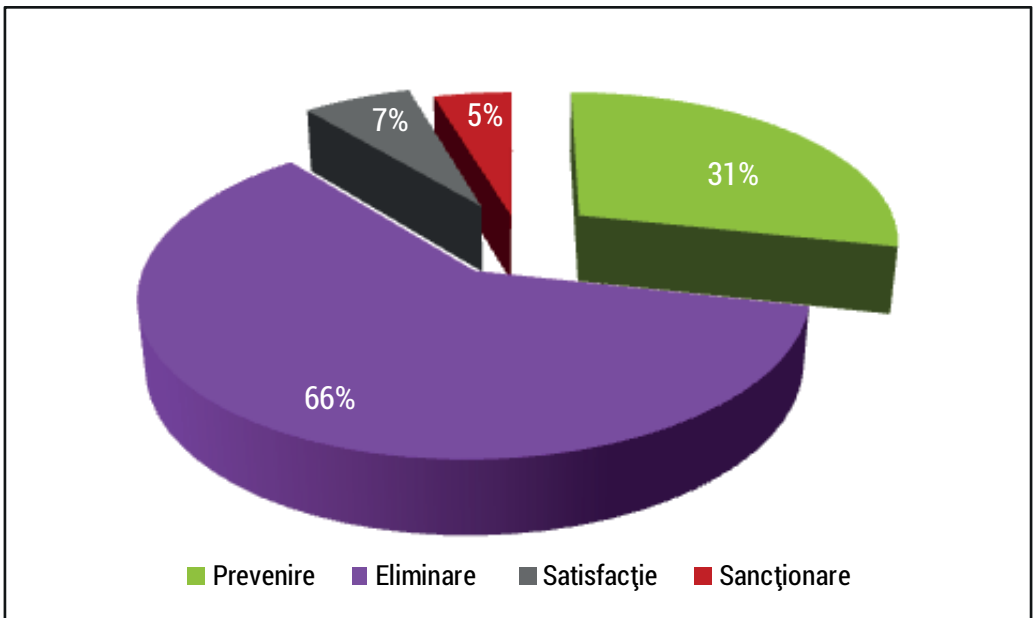
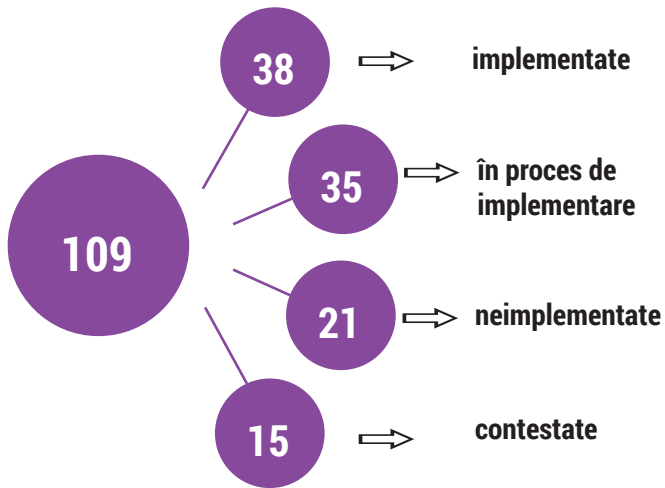
DECIZII EMISE

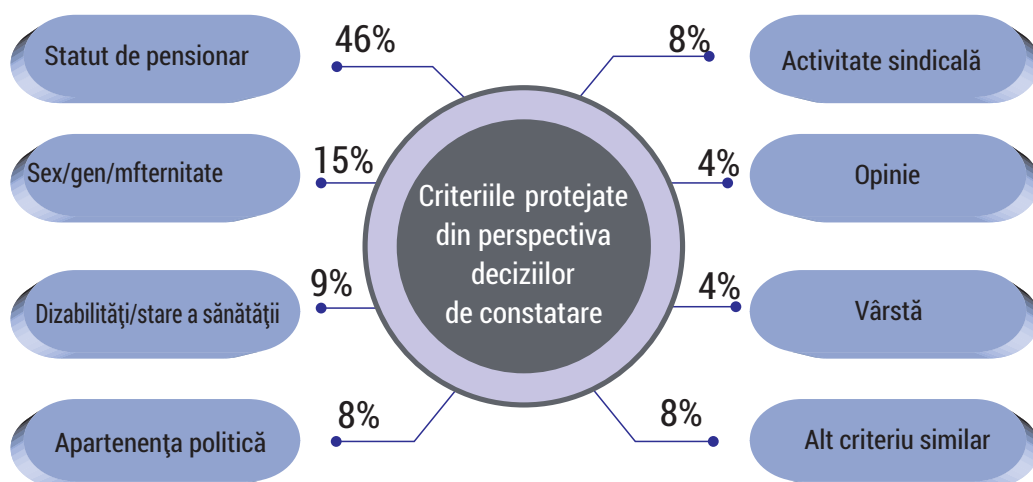
Criterii protejate	Domenii	Acces la bunuri și servicii disponibile publicului	Câmpul muncii	Justiție	Lezarea demnității umane	Educație	Alte domenii	TOTAL
limbă*		4,76	0	25,00	1,19	0	0	30,95
dizabilitate/stare a sănătății		10,71	2,38	1,19	0	3,57	0	17,86
statut de pensionar		1,19	14,29	0	0	0	0	15,48
sex/gen/maternitate		2,38	4,76	2,38	1,19	0	0	10,71
convingeri		1,19	0	0	0	0	3,57	4,76
apartenență politică		1,19	2,38	0	0	0	1,19	4,76
vârstă		2,38	1,19	0	0	0	0	3,57
etnie		0	0	1,19	1,19	0	0	2,38
activitate sindicală		0	2,38	0	0	0	0	2,38
statut procesual		0	0	1,19	0	0	0	1,19
domiciliu		1,19	0	0	0	0	0	1,19
opinie		0	1,19	0	0	0	0	1,19
alt criteriu similar		0	2,38	0	0	0	1,19	3,57
TOTAL		25,00	30,95	30,95	3,57	3,57	5,95	100,00

*25 de plângeri depuse de un singur petiționar, faptul discriminării fiind constatat în 9 cazuri.

RECOMANDĂRI

SITUAȚIA PRIVIND DISCRIMINAREA ÎN CÂMPUL MUNCII

Probleme:

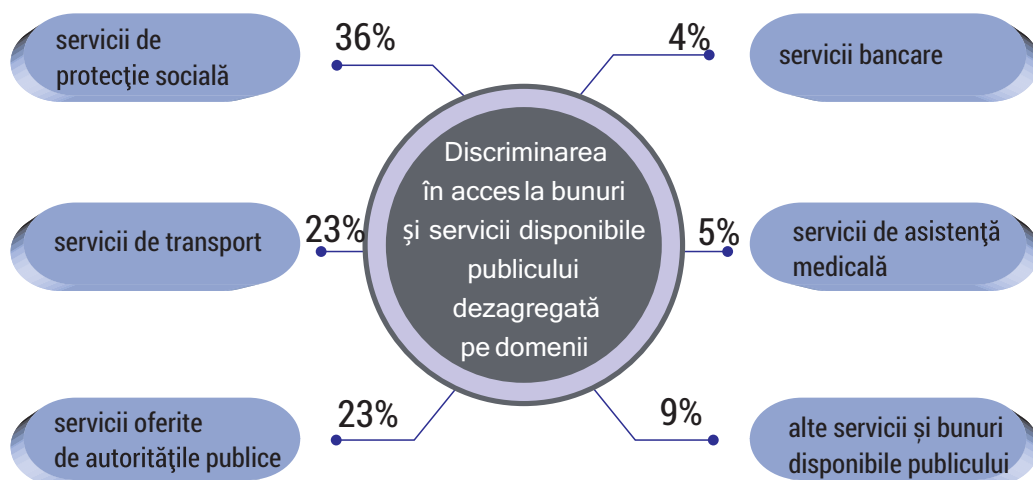
- ✓ Concedierea arbitrară a persoanelor care dețin statutul de pensionar pentru limita de vârstă;
- ✓ Plasarea anunțurilor de angajare cu indicarea cerințelor care exclud sau defavorizează anumite persoane;
- ✓ Refuzul de reîncadrare în câmpul muncii pe motivul maternității;
- ✓ Distribuirea diferențiată a sarcinilor de lucru în baza criteriului de activitate similară celei sindicale;
- ✓ Hărțuirea în câmpul muncii din cauza apartenenței politice;
- ✓ Acordarea premiilor anuale în dependență de criteriile politice;
- ✓ Remunerarea inegală pe criteriu de activitate sindicală.

Recomandări:

- ✓ Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale să inițieze modificarea art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii, ținând cont de jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene, care menționează că aplicarea acestor prevederi trebuie să fie precedată de o justificare obiectivă și rezonabilă, potrivită scopului urmărit, iar măsurile întreprinse trebuie să fie necesare și adecvate;
- ✓ Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă să utilizeze în rapoarte și anunțuri cu privire la funcțiile vacante formulări neutre din punctul de vedere al genului;

- ✓ Angajatorii să testeze din perspectiva nediscriminării anunțurile de angajare prin aplicația disponibilă pe site-ul www.egalitate.md și să includă în anunțuri doar cerințele esențiale și determinante specificului funcției;
- ✓ Angajatorii să asigure distribuirea sarcinilor de muncă în corespundere cu atribuțiile funcției și să nu admită întocmirea graficilor dezechilibrate care dezavantajează angajații în baza unuia din criteriile protejate;
- ✓ Angajatorii să reîncadreze persoanele aflate în concediu de îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani fără bariere din cauza stereotipurilor aferente maternității;
- ✓ Angajatorii să acorde premiile anuale, ținându-se cont de criteriile de performanță, gradul de responsabilitate, precum și alte criterii care țin de activitatea profesională.

SITUAȚIA PRIVIND DISCRIMINAREA ÎN ACCES LA BUNURI ȘI SERVICII DISPONIBILE PUBLICULUI

Probleme:

- ✓ Discriminare continuă prin asociere pe criteriu de dizabilitate în realizarea dreptului la pensie;
- ✓ Situații discriminatorii în accesarea serviciilor de transport;
- ✓ Lipsa unei formule de calcul diferențiată, în dependență de gradul de dizabilitate la calcularea venitului minim garantat, care oferă dreptul la ajutorul social;
- ✓ Lipsa mecanismului de punere în aplicare a acomodării rezonabile în acces la prestații de asistență socială;
- ✓ Impedimente financiare și organizatorice la funcționarea serviciilor sociale;
- ✓ Lipsa mecanismului de neaplicare a măsurii arestului preventiv persoanelor grav bolnave;
- ✓ Refuz în acomodarea rezonabilă a convingerilor la perfectarea actului de identitate;
- ✓ Nerespectarea standardelor de accesibilitate în blocurile locative;
- ✓ Refuz la prestarea serviciilor bancare candidaților electorali.

Recomandări:

- ✓ Guvernul Republicii Moldova, prin intermediul ministerelor de resort, să inițieze procesul de modificare și completare a legislației în vederea eliminării faptelor discriminatorii, în special:
 - ❖ să suplinească lista categoriilor de persoane neangajate asigurate medical de către Stat cu persoanele care îngrijesc un copil până la vârsta de 2 ani;
 - ❖ să elaboreze măsuri care să asigure condiții de egalitate persoanelor cărora nu le-a fost introdusă perioada de îngrijire a copilului cu dizabilități severe în stagiul de cotizare și și-au stabilit pensia pentru limita de vârstă până la intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 290/2016;
 - ❖ să propună modificarea prevederilor art. 7 alin. (2) lit. d) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008, astfel încât să se prevadă o formulă de calcul diferențiată, ținându-se cont de gradul de dizabilitate la calcularea venitului minim garantat care acordă dreptul la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului potențialilor beneficiari;

- ❖ să elaboreze Instrucțiunile necesare care să reglementeze aspectele practice de examinare a cererilor de ajutor social depuse: (i) telefonic, (ii) în format electronic, (iii) prin deplasarea asistenților sociali la domiciliu sau, după caz, la reședința solicitantului pentru a perfecta cererea de solicitare a ajutorului social;
 - ❖ să instituie un mecanism pentru liberarea de la aplicarea măsurii preventive sub formă de arest care să fie aplicabil, indiferent de statutul procesual al persoanei și momentul contractării bolii;
 - ❖ să propună introducerea cerinței accesibilității mijloacelor de transport pentru persoanele cu dizabilități în lista condițiilor stabilite pentru înregistrarea în Registrul operatorilor de transport rutier (art. 17 Codul transporturilor rutiere);
 - ❖ să includă în proiectul Regulamentului cu privire la autogări cerințe obligatorii referitoare la asigurarea accesibilității fizice și informaționale a serviciilor prestate în regim de autogară și a tuturor încăperilor edificiului autogării pentru persoanele cu dizabilități;
 - ❖ să modifice Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18.02.2013, prin includerea prevederilor care ar permite exonerarea de la procedura de fotografiere în incinta oficiului a persoanelor în baza propriilor convingeri.
- ✓ Autoritățile publice locale și Direcțiile teritoriale de asistență socială:
 - ❖ să asigure realizarea progresivă a serviciului social „Asistență personală”, ținând cont de necesitatea alocării resurselor financiare pentru înlocuitorul asistentului personal pentru cazurile în care acesta nu își poate îndeplini temporar atribuțiile;
 - ❖ să asigure continuitatea serviciului „Asistență personală”, pentru beneficiarii care au atins majoratul și sunt, în continuare, eligibili, instituind o evidență unică a beneficiarilor indiferent de vârsta încadrării;
 - ❖ să dezvolte în localitate serviciul tip Respiro.
 - ✓ S.R.L. "Gările Auto Moderne" să întreprindă măsurile necesare în vederea respectării standardelor privind accesibilitatea clădirilor,

- inclusiv blocurilor sanitare, teritoriului și a serviciilor de bază și celor aferente prestate de către autogări pentru persoanele cu dizabilități;
- ✓ Comisiile privind atribuirea prin concurs a serviciilor regulate de transport rutier să acorde prioritate întreprinzătorilor care dispun de mijloace de transport accesibile pentru persoanele cu dizabilități ale aparatului locomotor;
 - ✓ Toate instituțiile statului să întreprindă măsurile necesare pentru a asigura accesibilitatea informației pe pagina web pentru vorbitorii de limba rusă și să respecte dreptul acestora de a primi răspuns în limba adresării.

SITUAȚIA PRIVIND DISCRIMINAREA ÎN EDUCAȚIE

Probleme:

- ✓ lipsa sau insuficiența cadrelor didactice de sprijin și a unor specialiști (psihologi, psihopedagogi, logopezi);
- ✓ bariere atitudinale ale cadrelor didactice în procesul de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale;
- ✓ alocarea neeficientă a resurselor financiare destinate educației incluzive;
- ✓ nevoia de informare continuă a cadrelor didactice cu privire la modul de interacțiune cu copiii cu dizabilități, în special cu cei cu deficiențe mintale.

Recomandări:

- ✓ Ministerul Educației, Culturii și Cercetării să asigure instruirea continuă a cadrelor didactice în domeniul nediscriminării și să promoveze bunele practici de incluziune a copiilor cu cerințe educaționale speciale sau a copiilor care întâmpină probleme la integrare în grup;
- ✓ Ministerul Educației, Culturii și Cercetării să vină cu soluții corespunzătoare pentru a schimba mecanismul de constituire a fondului pentru educația incluzivă;
- ✓ Cadrele didactice să respecte normele și etica profesională în activitatea lor cu copiii, promovând toleranța, diversitatea și respectul reciproc.

SITUAȚIA PRIVIND DISCRIMINAREA ÎN ALTE DOMENII

Probleme:

- ✓ protecție inegală în procesul de investigație a cauzelor penale;
- ✓ lipsa accesibilității lingvistice a sistemului judecătoresc;
- ✓ lipsa acomodării rezonabile a convingerilor pacifiste la îndeplinirea serviciului militar.

Recomandări:

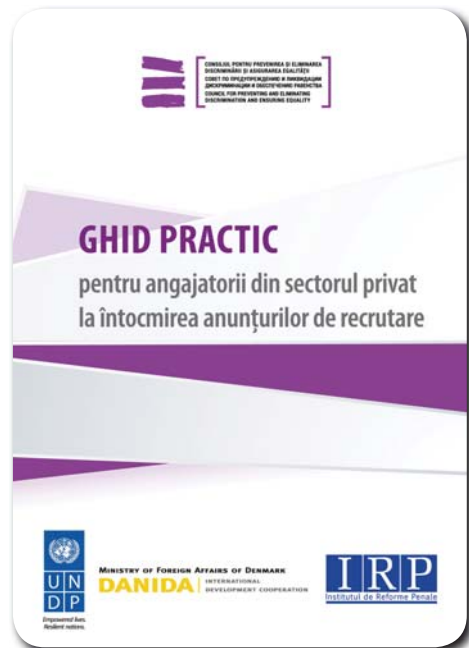
- ✓ Parlamentul Republicii Moldova să adopte un act legislativ de interpretare a prevederilor art.167 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin care să fie specificat expres că limba rusă nu este o limbă străină în Republica Moldova;
- ✓ Ministerul Justiției și Consiliul Superior al Magistraturii să pună în aplicare un plan de măsuri orientate spre asigurarea accesibilității lingvistice a sistemului de justiție;
- ✓ Procuratura Generală să întreprindă toate măsurile necesare pentru a nu admite influența prejudecăților față de persoanele cu un anumit tip de dizabilitate sau de o anumită etnie (profilare rasială) în procesul de investigare a cauzelor și a asigura protecție egală din partea legii tuturor persoanelor;
- ✓ Inspectoratul General de Poliție să întreprindă măsuri de prevenire a situațiilor de profilare rasială;
- ✓ Comisiile de recrutare-încorporare în Serviciul Civil din raioane să întreprindă măsurile necesare pentru a acomoda rezonabil convingerile pacifiste;
- ✓ Administratorii portalurilor online să întreprindă măsurile corespunzătoare pentru a modera comentariile care instigă la discriminare și să evite plasarea articolelor cu tentă discriminatorie.

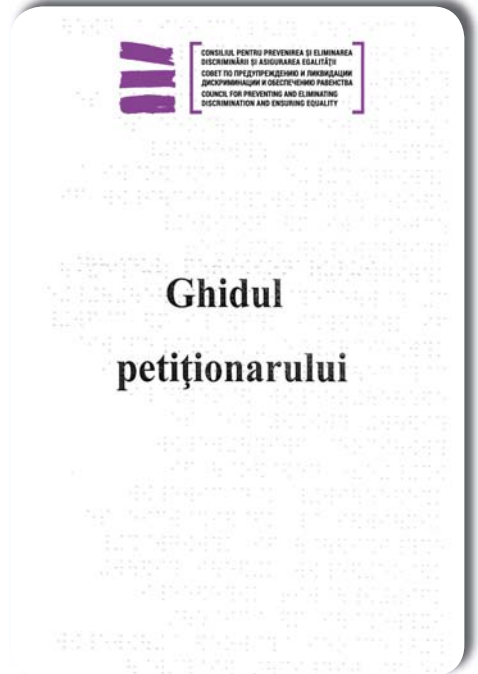
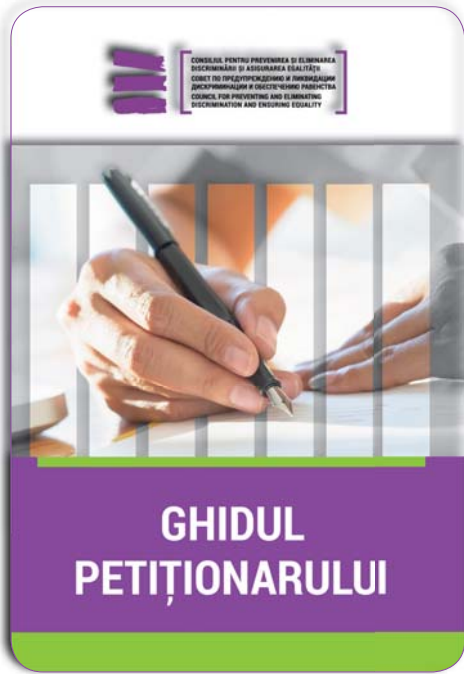
PREVENIREA DISCRIMINĂRII ȘI PROMOVAREA EGALITĂȚII

Instrumente on-line

PUBLICAȚII

PROBLEME ÎN ACTIVITATEA CONSILIULUI:

- ✓ Insuficiența numărului de personal
- ✓ Finanțarea insuficientă a activităților
- ✓ Inaccesibilitatea sediului Consiliului

